52906 - Cemaat Namazı, Bir İmam ve Bir Memum ile Gerçekleşir.

Soru

Evde iki adam bulunur ve bunların biri imam diğeri memum/muktedî olursa namazı cemaatle kılmış olurlar mı?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Evet, namazı cemaatle kılmak için iki kişi yeterlidir. İster evde ister başka yerde olsun biri imam diğeri memum olacak şekilde kılmaları geçerlidir. Konuyla ilgili İmam Buhari, kitabında şöyle başlık atmıştır: "İki kişi ve yukarısı cemaattir." Sonra şu hadisi rivayet etmiştir: Mâlik b. El Huveyris r.a'dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Namaz vakti geldiğinde ikiniz ezan okuyun, kamet getirin ve en büyüğünüz imam olsun." (Buhari 658)

Hafız b. Hacer Rahimehullah şöyle dedi: "İki kişi ve yukarısı cemaattir" ifadesi zayıf yoldan rivayet edilen bir hadise işarettir. Rivayete göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem tek başına namaz kılan bir adamı gördüğünde: "Aranızda buna sadaka verecek, onunla namaz kılacak kimse yok mu?" Bir adam kalktı ve onunla namaz kıldı. Rasulullah: "Bu ikisi cemaattir." buyurdu.

Bu kıssayı, "Bu ikisi cemaattir" ifadesi olmaksızın Ebu Davud ve Tirmizî rivayet etmiştir.

Ve şöyle devam etti:

Mâlik b. El Huveyris r.a'nun hadisiyle cemaatin en azının bir imam ve bir memum olduğuna dair delil getirilmiştir. Bu bağlamda memum; adam, çocuk veya kadın olmasından daha geneldir.

Hafız'ın işaret ettiği Ebu Davud (554) hadisi şöyledir:

Ebu Said el Hudri r.a'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem tek başına

namaz kılan bir adamı gördüğünde: “Aranızda buna sadaka verecek, onunla namaz kılacak kimse yok mu?” dedi.(Elbani, Sahihu’l-Câmi 2652)

Avnu’l Ma’bûd’da şöyle dendi: Cemaat sevabı kazandırmasıyla kişi, sadaka vermiş gibi olur.

Ubey b. Ka’b r.a’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: ''Kişinin bir başka kişi ile birlikte kıldığı namaz tek başına kıldığı namazdan, iki kişi ile birlikte kıldığı namaz da bir kişi ile birlikte kıldığı namazdan daha sevaplıdır. Cemaat ne kadar çok olursa bu namaz Allah Teâlâ’ya o nispette daha da sevimlidir.'' (Nesâî 843, Ebu Davud 554, Elbani 2242)

Ancak bilinmesi gerekir ki kişiye vacip olan, namazı mescitlerde cemaatle eda etmesidir. Mazeret olmadığı müddetçe kişinin namazı evde tek başına veya cemaatle kılması caiz değildir.

Daimî Fetva Kuruluna şöyle soruldu:

İki kişinin kıldığı namaz cemaat sayılır mı?

Cevap: İki veya ikiden fazla kişilerin kıldığı namaz cemaat sayılır. Ancak sayı arttıkça fazilet artar. Bununla birlikte namazı cemaatle mescitlerde kılmak vaciptir. (Daimî Fetva Kurulu 7/289)

Şeyh b. Useymin Rahimehullah’a namazı evde cemaatle kılınması sorulduğunda şöyle cevap verdi:

Bu kişilere nasihatimiz Allah’tan korkup namazlarını Müslümanlarla birlikte mescitlerde kılmalarıdır. Bu konuda ilim ehlinin tercihli görüşüne göre mazeret olmadığı takdirde kişinin namazı mescitte cemaatle kılması vaciptir. Çünkü Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle demiştir: “Canım elinde bulunan (Allah)'a yemin olsun ki, içimden odun toplanmasını emredip, daha sonra namaz kılınmasını buyurup ezan okutturup, birine de emrederek cemaate imam olmasını sağlayıp daha sonra cemaate gelmeyenlerin arkasından yetişip evlerini yakmak geçiyor. " (Buhari 644, Muslim 651)

Bahsi geçen kişiler belki bulundukları yerde namazlarını cemaatle kılarlardı. Fakat Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem onların namazı mescitte cemaatle kılmalarını istemiştir. Şeriatın itibar

ettiği cemaat de mescitlerde kılınan cemaattir. Namaz vakitlerinde kişilerin namaza çağırıldığı mescitler muteberdir. Bu nedenle Abdullah b. Mesud r.a şöyle dedi: “Her kim yarın Allah’a Müslüman olarak varmak isterse şu çağırıldığı namazları kaçırmasın.” Yani “Çağırıldığı yerlerde namaza gitsin” anlamını verir. (Fetava Şeyh İbn Useymin 15/19)

Bu konuda daha fazla bilgi için (8918) ve (40113) nolu soruları cevaplarına bakınız.

En iyisini Allah bilir.